

TÜRKAY

aylıq ədəbiyyat dərgisi

1/2/2023

BU SAYIMIZDA

- Hənifə Şəbnəm / Gecələr / 3
Lütviyyə Əsgərzadə / Səslənirəm Gecədən Səhərə / 4
Banu Musayeva / Ağrı Dağı / 6
Mərziyyə Sarvan / Ürəyimin Daş Yeri / 7
İnci Okumuş / Her Gün Batımı Yüreğimi Yaktım / 8
Mərziyyə Səlahəddin / Ağlayır/ Əllərim Üşüyür / 9
Bəsti Bərdəli / Ağlayır / 10
Əzizə Ağahüseynqızı / Şeirim / 11
Gülнар Səma / Şuşa / 12
Hilal Otyakmaz Aydın / Empati Yapabilən İnsan-1- / 13
Nurkan Gökdemir / Nazahsen / 14
Tamam Yaralı / Dərdim Ürəyimdədi / 15
Halise Tekbaş / Ben Ağıtlar Yaktım Geceler Sana / 16
Maşide Aydoğan Dinçer / Masadaki Sır / 17
Rana İslam Değirmenci / Aşk Olsun / 18
Xədicə Murad / Ziyarətim Pirimsən / 19
Sündüs Arslan Akça / Hüzün Toyu / 20
Sevinc Azadlı / Payız / 21
Şahnaz Şahin / Yaylıq / 22
Aysen Akdemir / Gerçek Olan / 23
Samirə Sahib / Biləydim / 24

T Ü R K A Y

aylıq ədəbiyyat dərgisi

Baş redaktor Lütviyyə Əsgərzadə

Məsul katib Tayyib Atmaca **Sosial yayına məsul** Zərəngiz Dəmirçi

Üz qabığı rəsmi Zeynep Yeşilmen

E mail turkayedebiyat@gmail.com

2 Say Fevral 2023

Gecələr

Gündüz məni üzən dərdi-sərimi,
Yer gəzirəm atmaq üçün gecələr.
Ruhum göylər gəzir, xəyalım yorğun,
Göz həsrətdi yatmaq üçün gecələr.

Kipriklərim qələm olur yazıram,
Yazdığımı göz yaşımıla pozuram,
Bir neçə bənd söz içində azıram,
Öz başımı qatmaq üçün gecələr.

Sinəm qəfəs olur, ürəyim bülbül,
Sevib-sevilməyə möhtacdı könül,
Ah-fəğan eyləyib hey ötür dil-dil,
Gülüstanda ötmək üçün gecələr.

İstədim sevgimlə gözəlləşim mən,
Kim qarğadı, dərdlə heykəlləşim mən?
Kiminlə bölüşüm yüngülləşim mən?
Qaçım gözdən itmək üçün gecələr.

Otağıma çökən zaman qaranlıq,
Sükût hâkim, Şəbnəm olur qurbanlıq,
Öz-özümdə güc gəzirəm bir anlıq,
Dərdimi tərək etmək üçün gecələr

Zaman su kimi axıb gedir. Bu su kimi axıb gedən zamanın içərisində insan, insanın ömrü də zamana qarışaraq axıb gedir. Gah burulur, gah durulur. İnsanlar gah zamanın təsirinə düşür, gah zamana təsir edir, gah da əl atıb zamanı saxlamaq istəyir. Əfsus ki bu mümkün deyil.

Yaşadığımız həyat təzdlarla, hadisələrlə, proseslərlə, ən əsası müxtəlif xarakterli insanlarla doludur. Bir dərdən azad olursan, o biri səni çulğayır. Bir işə vurulursan, ondan ayrılı bilmirsən, o biri işə gecikirsən. Biri bizi güldürəndə biri ağladır. Bir sözlə, həyatımız həmişə rahatlıq və narahatlıqlarla doludur. Sən kimdənsə ümid gözləyirsən, kimsə səndən. Kim üçünsə sən yaşam sevincisən, kimsə sənin üçün. Sən sevdiklərini itirməkdən qorxursan, sevdiklərin səni itirməkdən. Kiməsə rəğbət bəsləyirsən, kiməsə nifrət. Sevgi ilə nifrət qoşa addımlayır həyatımızda. Bəzən nifrət daha güclü olur, sevgini üstələyir. Daima ikili münasibətdə yaşamağa məcbur olursan. Birinə yaxşılıq edirsən, birinə pislilik. Birinin dərdinə şərik olursan, dərdini alırsan, biri sənə dərd verir. Birinə dostsan, birinə düşmən. Bu gün sevdiyinə sabah nifrət edirsən. Beynindəki bu suallara cavab tapmaq istəyirsən. Tapa bilirsənmi?

Bir ömürdən uzun gecə,
Asıldı dilimdən yenə
“nə bilim”, “necə.”

Sakit, dilsiz, fağır kimi dünyaya gələn insan get-gedə ciddiləşir, sərtləşir, bərkiyib daşa dönür. Gətirdiyi də olur, itirdiyi də. Bildiyi də olur, bilmədiyini də. Güldüyü də olur, ağladığı da. Güləndə yanında olanlar, ağlayanda yanında olmaz. İnsanlar göz yaşının “yanağında şırım açdığını” görməyəcək qədər biganə.

Bir gözəlin yanağında
göz yaşları şırım açdı,
Bir əl bildi, bir yaylıq, baş qarışıqdı.

Qəribədir; bizi güldürən də insandır, ağladan da. Qəlbimizi qıran da insandır, nisgilibizi artıran da insandır! Təəssüflənsən də əldən bir şey gəlmir. Hər şeyi sözlərlə pıçıldayırısan;

Boğacaq məni yaşadığım saray,
Sonra yığacaq başıma adam,
Ölən var, gəlin, çəkəcək haray.

Çox sözləri isə pıçıldamağa belə qıymırsan, ürəyində dəfn edirsən, dodaqlarında öldürürsən;
Çox sözlər öldü dodağımda,
Çox sözləri öldürdü dodağım,
Sözlərə layiq adam duymasın...

Günbəgün bir az da nisgilin artır. Qəm çəkənindir, deyirlər. Biz də çəkək. Zətən qəm yemək üçün gəlmədikmi dünyaya. Amma qəm çəkəndə azalmır, artır. Nədən?

Sanırdım keçib gedər pis günüm,
Sonda gülər üzüm.
Günbəgün artır nisgilib.

İnsan var ki nə qəlb sıxır, nə də qəlb sıxılır. Lakin bu mütləq formul deyil. Bəzən elə olur ki, çox qəlb qırmayan adamlar həyatda daha çox əzab çəkir. Qəlb qıranlar isə, daha məsud yaşayır. Qəlb qırılan insanın tək gözləri ağlamır, ürəyi də ağlayır. Ürəyin axıtdığı yaşlar içinə axır. Hər şey baş-ayaq. İnsan bəzən bezib lap bu dünyadan getmək istəyir. Gedə bilirmi? Yox! Yenə əlac sözə qalır. “Ney kimi inləyən könlünün” harayını sözlərə pıçıldayır;

Ümidlərimi yığıb-yığışdırdım, aldım əlimə, Gözumdəki sən adlı yaş da yuvarlandı üzərinə, Ürəyim

də qosuldu gözlərimə, kim dəymişdi ürəyimə?

İnsan zamana qarışaraq dəyişsə də, dəyişməyən yalnız təsəlli, inam, ümid, səbr olur. Deyirlər ki, Makedoniyalı İsgəndər atasından sonra taxta çıxır və atasından ona qalan var-dövlətin xeyli hissəsini ətrafındakı- lara paylayır. Bunu görənlər heyrətlə soruşur: - Bəs sizə nə qaldı? “Ümidlərim” deyir.

Ümid! Gözəl sözdür və böyük təsir gücünə malikdir. İnsanı bu həyata bağlayan və yaşadan ümididir. Hər kəs ümidin şəklini bir şeylə çəkir; kimisi sözlə, kimisi fırça ilə, kimisi musiqinin dili ilə. Vay o günə ki insanın səbri kəsilsə, ümidi itə, inamı azala, bütövlüyü sarsılsa, dözümlü yoxa çıxa, qəhəri bal yerinə uda bilməyə. Bunların olmaması üçün Allahdan qəlbinə vüqar, dözümlü, ürəyinə təpər arzulayırsan. Səni yoran, əzən həyatla çarpışmaq, mübarizə aparmaq üçün yaşayırsan. Birinə səsin yetir, birinə ünün çatdır. Birinə gücün çatır, birinə gücün çatdır. İnsanın taleyi dünyanın, həyatın, zamanın taleyidir. Zaman, vaxt, saat. Bəzən saatin səsi belə adamı eyməndirir. Yadına nələrisə salmaq istəyir. Nələri?

Bu saat heç yorulmur, nədi, tik-tak,
tik-tak, tik-tak, gözlə deyir, ya tələs?
Bəlkə durdurum saati, unudum günü, ayı saati...

Zamanın, dünyanın taleyini yaşayan insanların bəzən harayı haqqa dayanır. Hər şeyə rəğmə həyat davam edir. Bizi üzən, zaman-zaman ağladan qəmlər bizə sevincin, yoxluqlar varlığın, göz yaşı gülüşün, həsrət vüsəlin, xəstəlik sağlığın dəyərini öyrədir. Bəzən bir zərrə xoşbəxtlik səni bəxtəvər edir;

Bu gün bir azca xoşbəxtəm, lap bir azca bəxtəvər,
Əynimdə zərxara donum,
Dodağımda əlbərcü gülüşüm.

Bu özünüaldatmalarla qəlbinin səsinə dinləyir. könlünün səsinə qəminə qatıb özünə nəğmə qoşur, layla deyirsən. Pıçıltıların “Durmayıb ney kibi inləyən”, sonra da “Dönüb kəndini dinləyən könlünün” (Leskofçalı Qalip) fəryadı, iniltiləri, özünün-özünü ovutması, bir filim kimi həyat hekayəsidir:

Bir uzun qış gecəsi, dəlisov küləklərin səsi,
Yarımqıq qalmış bir ad günü süfrəsi,
Bir film; tam bir həyat səhnəsi...

Hər kəs öz insan ömrünü ancaq özünəməxsus şəkildə yaşayır. Bütün insanları eyni qəlibə salmaq olmaz. Hər bir insan induvidaldır. İnsanların ömrü də müxtəlifdir, bir-birinə bənzəmir. Lakin harada və hansı zamanda doğulmasından asılı olmayaraq oxşar taleləri yaşayanlar; taleləri yaradıcılıqlarına, yaradıcılıqları talelərinə bənzəyənlər, anlamayıb dəm yeyənlər kimi, anlayıb qəm yeyənlər də çoxdur.

Həyat çox şirindir. Dərd də çəksən, qəm də yesən yaşamaq istəyirsən. Yaşadığın həyat qəmli bayatıya, nəğməyə çevrilir. Özün-özünə bayatı çəkmək, ağrı qoşmaq və ya fikirlərini kiçik formalarda da olsa, üçbucaq düşüncələr şəklində vərəqlərə pıçıldamaq istəyirsən. Qorxursan ki, ürək həyatın sərt üzünə dözməyib dayana, ümidlərin bir gündə güllələmə, həm də ən sevdiyin adamın əli ilə. Qorxu boşuna deyil. İnsana inammı var?

Ürək dözməyib, həyatın sərt üzünə dayana bilər.
Ümidlərim bu gün, lap elə bu gün güllələmə bilər.
Sənin də əlin tətikdə ola bilər.

Amma hər şeyə rəğmə həyat davam edir. Yaşamaq, nəyəyə tutunmaq üçün ən əvvəl, dolan bulud boşalacaq misalı içini boşaltmaq istəyirsən, bir zərrə ümiddən asılıb gecədən səhərə səslənirsən; salam səhərim;

Üstümdə azdan-çoxdan, var nəyim.
Gözlərimdə yenə ələmim, bir zərrə ümiddən asılıb
Səslənirəm gecədən səhərə; salam səhərim!

Ađrı Dađı

Ađrı dađının T#rkiyed#n m#ht#ş#m g#r#n#ş#

T#p#sind# qardan qara pay qalar,
Heç verm#z d#şm#n# yol Ađrı dađı,
Çađırsan Korođlu durar hay ver#r,
Qoynun bir tarixdir, ay Ađrı dađı !

D#manı k#m#rt#k bađlayıb bel#,
Yaz f#sli... B#r#n#b #iç#y# , g#l# ,
B#lb#l n#đm# deyir burda t#r g#l#,
Qoynun bir c#nn#tdir, ay Ađrı dađı!

Buludlar başının #rp#yi olub,
Lal#si ,n#rgizi k#yn#yin olub,
Başı qarlı qalmaç dil#yi olub,
Nuhun sorađısan ay Ađrı dađı!

Quzeyi qarlıdır, g#neyi bahar,
Burda t#bi#tin min bir r#ngi var,
H#r d#rdin d#rmanı burda tapılar,
N# q#d#r g#z#ls#n ay Ađrı dađı!

Qoynunda t#rk eli salıbdır yuva,
Bura bir c#nn#tdir,g#z#ldır hava,
Turañılar gedir aydın sabaha,
Dua et Turana, ay Ađrı dađı!

Ürəyimin Daş Yeri

Gözəl xəyalları səninlə qurdum,
Bütün xəyalımın kaş yerindəsen.
Gözlərim görmədi özgə birini,
Sanki gözlərimin çaş yerindəsen.

Gizli hisslərimin sonunu vurdum,
Səninlə düşündüm, səninlə durdum,
İnan ki, özümə min hiylə qurdum,
Sandım düşündüyüm baş yerindəsen.

Bilmədim, yalançı bir bahar oldu,
Ağaclar saçını vədəsiz yoldu,
Bulaqlar buz tutdu, çiçəklər soldu,
Artıq həyatımın qış yerindəsen.

Bəsdir sevdan üçün yasa batdığım,
Ömrümü-günümü heçə satdığım.
Əlimlə üzümdən silb atdığım,
Gözümdən süzülən yaş yerindəsen.

Dözdüm bu dünyanın hər darlığında,
Duydum hər bir kəsi, öz varlığında.
Gəzdim həyatımın məzarlığında,
Gördüm ürəyimin daş yerindəsen

Her Gün Batımı Yüreğimi Yaktım

Derin derin fotoğraflara baktım
Yıllar saklanmış, biz beklemişiz
Paklanmış toprakta telaşa baktım
Saçlar aklanmış, biz beklemişiz

Hiç durmadım hep sesime aktım
Diller yıpranmış biz beklemişiz
Gül diye ateşi bağrıma attım
Küller çoklanmış biz beklemişiz

Her gün batımı yüreğimi yaktım
Ufuklar şahlanmış biz beklemişiz
Döndüm de ardıma devrana baktım
Hicranlar toplanmış biz beklemişiz

Hakikate kıymadım yeminden ettim
Sükûtlar suçlanmış biz beklemişiz
Ömrü bir nefes gibi içime çektim
Gönüller ahlanmış biz beklemişiz

Gönlüme esrik tohumlar attım
Sevdalar boy vermiş biz beklemişiz
Hayale şiirden yaftalar taktım
Sözler aklanmış biz beklemişiz

Ağlayır

Dünyanın üzü ağlayır,
Söhbəti sözü ağlayır,
İlmələr qırılınca,
Nənəmin bizi ağlayır.

Nənəmin teli ağlayır,
Obası , eli ağlayır,
Vətəndə qəbri qalıb,
Qırılıb beli. ağlayır.

Nənəmin gözü ağlayır,
Təndirdə közü ağlayır,
İllərdi yarın itirib,
Hələ də sözü ağlayır.

Əllərim Üşüyür

Əllərim üşüyür bu yayın günü
Bir az da ürəyim uşaqlıq edir .
Mən körpə olmuşam biz ayrılalı,
Könlüm sənsiz yaman şıltaqlıq edir.
Gözlərim nəm cəkir sən olmayanda,
Gah yağır gah da ki, qüssə, qəm olur.
Yoluna çıxıram, sən gəlməyincə
Dünya başdan -başə elə -sən olur.
Kimə gərəkdə bu ömür -sevdəsiz
Günlər hədərlər olur ,ay hədərlər olur
Mən sənə o qədər bağlanmışdım ki,
Sənsiz nəfəs mənə day zəhər olur.

Bəsti Bərdəli

Ağlayır

Zaman asır, zaman kəsir,
Bu nə aləm, de bu nə sirr.
Ürəyimdə külək əsir,
Pəncərəm yağış ağlayır.

Həsret yazır, qəm qol çəkir,
Bu ayrılıq nə bol çəkir.
Siz tərəfə bir yol çəkir,
Gözümdə baxış ağlayır.

İllər ötər yaş dənələr,
Fikirləri baş dənələr.
Bilirsənmi, başda nələr,
Saldığı naxış ağlayır.

Yavaş, yavaş dan sökülür,
Nur ələnir, şəh tökülür.
Bahar gəlir, günəş gülür,
Qar əriyir, qış ağlayır.

Bu ad ilə, bu san ilə.
Yola getmir ruh can ilə.
Bərdəli bu dövran ilə,
Olduqca tanış ağlayır

Əzizə Ağahüseynqızı

Şeirir

Çoxdandır mən səni yazı bilmirdim,
Hərdən ürəyimə gələn şeirim.
Tanrım göndərdiyi ruhun payısan,
Ələn varağıma, ələn, şeirim.

Yağırısan könlümə müstəcəb olur,
Ürəyim hiss ilə, duyğuyla dolur.
Xəyalım qoynunda dünya dolanır,
Xəyallar əlində, ələm şeirim.

Gəlişinölmədən bir az bəridir,
Yandırır könlümün yağın əridir.
Həyalı, utancaq, məsum pəridir,
Gözümün yaşınısilən, şeirim.

Tənha anlarımınpasibanıdır,
Ən şirin, ən ülvi ömür anıdır,
Ömür sarayımın xanımanıdır,
Sırrını mənimlə bölən, şeirim.

Yazdım, gülə batmış əynim oynadı,
Cismimi bəzəyən əynim oynadı,
Ruhum təzələndi, könlüm oynadı,
Bir də gəlişini billəm, şeirim...!

Çaxdın, guruldadın bəzən də yağdın,
Qələmin ucundan varağa axdın,
Əzizə, şeirlə açılır baxdın,
Ruhumun ovqatın bilən şeirim
Sorgusuz, sualsız gələn şeirim,
Ələn varağıma, ələn, şeirim...

Gülnar Səma

Şuşa

Şuşa – İstanbul fəthi,
Şuşa – Çanaqqaladır.
Şuşa – özünə dönüş,
Şuşa – başa bələdir.

Şuşa – Metexan dərsi –
Atilla imtahanı.
Şuşa türkün gücüylə,
Silkələdi cahanı.

Şuşa – Borçalı yolu,
Şuşa – Təbriz qoludur.
İrəvandan alınan
Göyçənin qan puludur.

Birliyimin yolunda
Böyük lağımdır Şuşa.
Qarabağ – Azərbaycan,
Qarabağımdır Şuşa.

Empati Yapabilen İnsan -1-

Sahi can, insan olmak ne demektir?

Empati kelimesi, hız ve haz çağında insanoğlunun ayakları altına alıp basıp geçtiği bir kelime oldu. Halbuki insan denilen kutsal varlığı o kutsallık güzelliğinde tutabilen temel dinamiklerden biriydi, empati. Öncelikle kendinden çıkıp bir başkasını fark edebilmek sonra onun yanında olabilmek için onu anlayabilmektir. Bu aynı zamanda o kişinin yaşadıklarını da içselleştirme yolculuğuna çıkmaktır. Asıl olanda kendini bilebilmektir, insan olduğunu fark edebilmektir.

Güçlü insan empati yetisi olan insandır. Modernist felsefede güç denilince akla madde gelir. Asıl olan ise; gücü manevi alanda harmanlayabilmek ve Hazreti insan gelişiminde bir basamak yapabilmektir.

Empati yapabilen kişi, kimin huzurunda olduğunun şuurunda yaşayan kişidir. Fonksiyonel kişi olabilir aslında empati yapmak. Böyle kişiler çok yönlüdürler; inatçısı da kibirlisi de öfkeli de ondan meyvesini alabilir. Hayat bu değil midir zaten? Kalp ağacımızdan koparmak isteyen herkese dilediği meyveyi koparması için vesile olabilmektir. Bu da kendini bilmekle olur. Herkesin her şeyine eyvallah diyebilmek, yüreğini gökyüzü gibi açabilmek ve o gökyüzünde sürekli güneşleri doğurabilmekle olur. İnsana O'nun hatırı için sevgi ve saygıyla bakabildiğinde göğsünün de O'ndan gelen ilham esintilerine açılacağını görebilirsin. Çünkü orada kalıplar yoktur. Orası sadece muhabbetle kuşatılmış merhametler ülkesidir. Bu, yolculukta insanın verdiği söze, aslına özüne dönüşür.

Empati yapabilen insan, karşısındaki kişiye özüne dönme, yeniden dirilişine geçme nefesini üfleyebilen insandır. Çünkü insan, Hz. İnsan mertebesine ancak aslına dönüşle erişir. Empati yapabilen insan da Hz. İnsan mertebesine erişme yolunda olduğu için O'nun nezdinde de itibarlıdır. Empati basiret, feraset, liyakat geliştirdiği için yol açıklığına vesile olur. Empati yapabilen insan; nerede ne konuşması gerektiğini bilir, gerektiği yerde ilmin edebine saygıdan dolayı susar, O'nun kendisinde konuştuğunu bilir. Bu yüzden doğru insandır ve insanların da kendisinde doğruluk bulduğu insandır. Böyle kişiler genelde insanların sığınaklarıdır.

Empati sahibi kişiler, hemhâldirler, hemrâhtırlar. Empati sahibi kişiyle yola çıkabilirsiniz. O, sizin yol içinde yolları görmenize, hayata geniş çerçeveden bakmanıza vesile olur. Çünkü empati sahibi kişi insanlara, olaylara, zamana ve mekâna geniş çerçeveden bakabilen kişidir. Geniş çerçeve, "olanda hayır vardır bilincini yaşam haline getirme" olan hikmet nazarıyla görebilmektir. Herkes bakar ama herkes göremez. Empati sahibi insan Güzel'den ötürü güzel görmeyi hayatına mihenk taşı yapan insandır.

İlmiyle amil olan empati sahibi kişi, ilmini insanlığa selsebil akıttığı için toplumun manevi açıdan temizlenmesine de vesile olur. O'ndan aldığı öğretilerle insanoğluna karşı gösterdiği şuurlu sabrı nur olur, ışıltı parlak ve Nur'unu yansıtır. Ne güzeldir herkesi olduğu gibi kabullenmek bilincine varmak ve kendi gelişimini her anda ilerletebilmek. Bundan ötürü empati sahibi kişi, çevresindekilerin istidatlarına göre onların gelişimlerine de yardımcı olan kişidir.

İşin içinden çıkılamayan durumlarda süratle kişilere yardımcı olur; doğru yerde doğru zamanda insanların doğruyu idrak edebilmelerine önem verir. Çünkü sadece kendisinin başarılı olmasını istemez, herkesin başarılı, dünyanın huzurla yaşanabilen bir yer olması, onu mutlu ve huzurlu kılar.

Ümitliyseniz; gelen her rüzgarla silkelenerek etrafınızda devrilen ağaçlara baktıkça şükredip empati yapar, bismillah der yine ümitle köklerinize sınımsız sarılırsınız. Kolay mıdır, değildir! Ne mutlu, zoru başarabilmek için yolda kan-ter içinde kalanlara, ne mutlu kubbede hoş seda bırakabilen empati sahibi insanlara...

Nazahsen

Ay naze can!

sen ki
bir özge cüzsün
ol aziz Aşk'tan

eşsiz zümrüt öz
göklere yere
şefkatle salınan

ah zarif ahsen!

kalp üzre nice
efsunkâr ışıyan

ötelerin düş imgesi
sır evrenin ayca bilgisi
ezel Aşk'ın naze cemresi

töz toprağına düşen müjde
günce/ bahar sevinci(sin)

ay Aşk ile sırlanmış özge!
Nazahsen

Dərdim Ürəyimdədi

Düygularım oyanıb,
Sənli gündə dayanıb.
Tamam, oyanmır-getmir,
Xəyalim xəyallanıb.

Yaşa, müstəqil bayraq!
Əsirlər yaşın olsun.
Qarabağda əs bayraq!
Düşmanın xəcil olsun.

Əzizinəm Qobustan.
Daş yaddaşı Qobustan.
Hər daşı, qayasıdı-
Canlı tarix Qobustan.

Gözündəki qığılıcı, m,
Ürəyimə sıçradı.
Alovlanıb atəşim,
Daxilimi qarsadı.

Əzizim, dərindədi,
Axtarma, dərindədi.
Ortaq etməm Tamamı,
Dərdim ürəyimdədi.

Əzizim, dərddən uzaq.
Olasız dərddən uzaq.
Elnən olan dərd deyil.
Dostdan olmasın tuzaq.

Əzizim, dağlar sarı,
Yolumdu dağlar sarı.
Orda yolum gözləyir.
Ana-ata məzarı.

Bulaqların yolu bağlı.
Ürəyin özü dağlı.
Nəhrə, cəhrə, tabaq yox.
Nənəm yadigarları.

Motal papağı olsun.
Alında tər parlasın.
Altında at kişnəsin,
Kişi çəkin, kişi tək.

Əzizim, dərd köynəyim,
Gen biçin dərd köynəyim.
Yığıb dərdlərim hamsın,
Yaxasın düymələyim.

Əsir, itkin el ağlar.
Tənha gəlinlər ağlar.
Asılmamış nəhrələr-
Sağılmamış mal ağlar.

Atalar ay atalar,
Əziz olur atalar.
Təzə eşqə düşəndə,
Qızı atar atalar.

Babaların kərkisi,
Kərəntisi, törpüsü.
Motalpapaq-börgüsü
Miras qalıb dirəkdə.

Kotan çəkən babalar.
Tuman geyən nənələr.
Yuxa yayan analar.
Orda qalıb anılar.

Ben Ađıtlar Yaktım Geceler Sana

Sırdařımdın sen bilirdin aşkıımı,
Ben ađıtlar yaktım geceler sana,
Tarumar eyledi gönöl köřkümü
Ben ađıtlar yaktım geceler sana.

Yüređim burkudur, sensiz ađlarım,
Yetmez, üstüne de kara bađlarım,
Hasret ile geđti gençlik çađlarım
Ben ađıtlar yaktım geceler sana.

Sabahında umut ile uyandım,
Uyandım da hayallere boyandım,
Nice çilelere senle dayandım,
Ben ađıtlar yaktım geceler sana.

Mezramız olmuřtu sınırsız yollar,
Zamansız sordular hicranı kullar,
Ansızın kaybettim sarmadan kollar
Ben ađıtlar yaktım geceler sana.

Yine yapayalnız düşlerim yarım,
Söyleyemem izin vermez ki arım,
Sadece ızdırap elimde kârım
Ben ađıtlar yaktım geceler sana.

Bir gonca gül gibi, sararıp soldum
Gözyařım kurudu, gözümünden oldum,
Ölüm girdabının harında kaldım,
Ben ađıtlar yaktım geceler sana.

Masadaki Sır

Evde kullandığımız eşyalarla aramızda güçlü ve duygusal bir bağ olduğuna inanmışımdır her zaman.

Evimdeki kapıyla bile aramızda gizliden duygusal bir bağ vardır. Biraz hızlı kapatsam incindi mi acaba diye düşünürüm. Belki de çok eskiden, babamdan kalma bir nasihatti bu bana, babam evde kapıların yavaş kapatılmasını ister bizi de her zaman “kapıları yavaş kapatın” diyerek tembihler, biraz hızlı kapatsak “Bu kapının bile üzerimizde hakkı var.” derdi.

Evimizde ahşap merdiven vardı, gece su içmek için kalktığımda, o merdivenlerden aşağıya inmek zorundaydım. Parmaklarımın ucuna basarak iner, kalbimin sesini elimle bastırırdım. Demek ki yanıma su almak aklıma gelmezmiş.

Mesela, evdeki eşyalarımın konuşma huylarım vardır,. mutfakta yemek yaparken kaşıkla, çatala, tencereyle, tavayla konuşup, hamur kabarmadıysa söylenmişliğim bile vardır. Ocağa yemek pişirirken elim yanırsa ocağa çok fena halde kızmışımdır. Selahattin Yusuf, Eve Dönemezsin kitabının bir sayfasında, insanın içinden ya da dışından kendi kendine eşyalarla konuşmasını şöyle özetliyor: “zihinsel geviş getirmek gibi bir şey”

Geçenlerde çay demliyorum, çaydanlık ocağın üzerinde bir türlü durmak istemedi. “Seni gidi yaramaz bu akşam inadın tuttu durmayacaksın değil mi, o zaman bizde başka çaydanlıkla demleriz çayımızı.” dedim. Dönüp çaydanlığa tekrar baktığımda sanki bana “Bunca yıldır kahrını çekiyorum, bir ocağın üzerinde durmadık diye oldu mu şimdi.” der gibi sitem ettiği hissine kapıldım. “Tamam tamam hadi sen de inat etme ocağın üzerinde dur da, içelim çayımızı güzel güzel” dedim. Mutfakta beni izleyen kızımı fark etmemiş olacağım ki “Anne sen çaydanlıkla mı konuşuyorsun? Ne anlayacak ki!” dedi. Aslında onun da eşyalarla arası iyidir, özellikle bazı kullandığımız eşyalara isim takmayı çok sever! Arabamız küçük olduğu için ismini “findık” koymuştu, araba demiyor her zaman “findık” diye hitap ediyorduk.

Kullandığımız her bir eşyanın hatta toprağın, suyun, her bir zerrenin üzerimizde hakkının yüklü olduğunu düşünmüşümdür. İncitmekten korkarak yürümüşümdür toprağın üzerinde. Her su içtiğimde sanki son kez içiyormuşum gibi kana kana içmişimdir.

Ben kendimi bildim bileli evimizin köşesinde tahta bir masa durur, her gece masanın ayaklarını kurtçuklar kemirir, sabah uyandığımda ayağının dibinde toz zerrecikleri birikmiş olurdu, süpürerek atardım.

Babam bir gün masanın ayağının çok eskidiğini ve kurtların kemirdiğini söyleyerek, masanın ayağını kesip, yeniden ayak yaptı. Çok eskimesine rağmen masa atılmamıştı. Neden atılmadığını bir türlü anlayamadım. “Masa işte, atın gitsin her gece bunun sesini mi dinleyeceğim”. Masadan gelen kurtların kemirgen, sesleri insanı rahatsız etmeyecek gibi de değildi.

Her gittiğimde masa yine yerinde duruyor. Bir gün anneme dedim ki “Anne bu masayı bana ver üzerinde yazı yazayım, kitap okuyayım, hatıra diye saklar ayaklarını bir güzel yaptırırım”.

Annem gözlerimin içine bakarak “Ben ölene kadar bu masa burada duracak, üzerine çiçeklerimi koydum, masa bana babandan ve abilerinden yadigâr, her bir yerinde el izleri var.” dedi. Masanın üzerindeki çiçeklere baktım öyle güzellerdi ki, mora yakın yaprakları, minik pembe çiçekleri, odaya ayrı bir hava katıyordu. Her sabah sevgiyle suluyordu annem sularken konuşmayı ihmal etmiyordu. Çiçekleri sevmeyi annemden öğrenmişim. Masa hakkında söylediklerimden dolayı biraz mahcup olmuşum. Masa orada öylece duruyor, ayaklarını kurtlar kemirse de duruyor.

Rana İslam Değirmenci

Aşk Olsun

Biz bu âlem içinde gül alır gül satarız
Öyle bir derviş ki dildâra dil satarız
Yazımız yazmış kalem gönül 'O Yâr'e köle
Bizle can bulan dostu sükût-ı dîl satarız

Oku dediler Elif elifi arar olduk
'Bir Elif' sayısınca dünyayı sarar olduk
Şol yüreğe hak akçe akıla zarar olduk
Okumanın sırrını 'Yazı'da sorar olduk

Her yürek lûgaz imiş anlayana aşk olsun
Her gül dalında bülbül dinleyene aşk olsun
Yazıyı yazan kalem iki dünya aşk olsun
Elif'çin yanan güle yürekten bal satarız

Elif elif ağlarız hece hece yazarız
Hâmuş olup gezeriz ademe dal satarız
Bülbülle zikirdeyiz gül ile şükürdeyiz
Aşka varmak için tek yüreğe lâl satarız

Ziyarətim Pirimsən

Tanrı verən naxışdan,
Bir cüt süzgün baxışdan.
Yarımın ətri gəlir,
Göydən yağan yağışdan.

Aman ince belindən,
Özü Şirvan elindən.
Qaş-gözünü oynatdı,
Baş açmadım felindən.

Yar hörüyü qoşadı,
Arzular baş-başadı.
Yarımın məhəbbəti,
Ürəyimdə yaşadı.

Ayağı yalın oğlan,
Dodaqda balım, oğlan.
Ziyarətim, pirimsən,
Gəlim, dolanım, oğlan

Hüzün Toyu

Gönül pervazına konan güvercin
Bir acı habere gebeydi bugün
Özlemin nârında yanan güvercin
Zerreden deryaya hibeydi bugün

Ansızın yüreğe düşen o sızı
İç çekişle dolup kaydı yıldızı
Keşkeler içinde saklı hırsızı
Aşikâr eden de sobeydi bugün

Yorgun kanatları düştü öylece
Hüzünle serenat yormuştu nice
Çınarın dalına tünleyen gece
Gündüzün omzuna heybeydi bugün

Gün gelir biterdi kesende ömür
Selamı kelamı kesende ömür
“En güzel çağımdı” desen de ömür
Yolları karanlık, izbeydi bugün

Sağanakça yağdı mazi gözünde
Hiçlik duygusuyla sustu özün de
Hicran Caddesinde kalan izin de
Araf mahallinde ebeydi bugün

Mecruh kelimeler kuşattı gün gün
Bitmedi kalbinde hüznle düğün
Umuda çırpınan güvercin üzgün
Gün, aşk dergâhında tövbeydi bugün

Sevinc Azadlı

Payız

Yenə gəldi yetişdi saçları xəzan payız,
Neçə min arzuları gözlərdə qoyan payız.
Ümidləri devirən, pərgarı pozan payız,
Xəzəlinin üzəri qan ilə doyan payız.

Barlı -bəhərli idin fəsillərin içində,
Toy-büsatlar keçərdi sevinclərin içində.
Ayrıca yerin vardı nəsillərin içində,
44 günə o nəslə özündə boğan payız.

Xəzəlinə bərq vuran al qırmızı qanımdır,
Üzərini örtüyün qardaş, ata, yarım,dır,
Qayıdan torpaqlarım şəhid yadigarımdır,
Doğa bilməzsən birin, sancıdan doğran, payız.

Yağışında, qarında, çiskinin, sazağında,
İslanaraq yanmayan odunda, ocağında,
Yurd eşqiylə alışan, yanan ogullarımdı,
Qanlarıyla torpağı vətən yoğuran, payız.

Yaylıq

Yaylığını gətirmişəm özümlə,
Üstüm, başım ətirinə bulaşıb.
Dolayıram boğazıma soyuqda,
Bilsən məni necə isti saxlayır!

İşə gedir, gücə gedir mənimlə,
Toxunuram, baxışları süzülür.
Sevinirəm, sevincimə şərikdi,
Qəmlənirəm, incə qəlbi üzülür.

Yaylığımla danışırım arabir,
Söhbətimiz yaman tutur, biləsən.
Hərdən elə səninçün də darıxır
Qəhərlənir, gözü dolur deyəsən.

Hərdən açıb başım üstə uçuram
Kəpənəklər çiçəklərə yığışır.
Sığallayıb sinəm üstə sıxıram,
Necə istək bir-birinə qarışır.

Evimizin baş ucundan asmışam,
Yaylığımla çəkdiyim şəklimi.
Hər gün məni qarşılayır, ötürür-
Yaylığımla ovuduram təkliyi.

Gerçek Olan

Eşyaya güzel ad veren
Aşka cennetten tat veren
Her tohuma hayat veren
Erk, senin erkindir, Rabbim!

Her konalga bir aşıyan
Aşıyanlardan yaşayan
Tevhid bayrağı taşıyan
Türk, senin Türk'ündür Rabbim!

Çağırırım avaz avaz
Avazımı keser ayaz
Yazın yeşil, kışın beyaz
Mülk senin mülkündür, Rabbim!

Dört mevsim dağ-taş giyinir,
Yürek aşkınla devinir,
Bir tadan ebet sevinir,
Görk senin görkündür, Rabbim!

Bakmam dönüme, dekara
Ömür iplik, can makara
Isıt beni sara sara
Kürk senin kürkündür, Rabbim!

Ayın, yılın hesabı yok
Malın mülkün vefası yok
Aşkın cevri-cefası çok,
Çark senin çarkındır, Rabbim!

Samirə Sahib

Biləydim

Deyirlər, yar mənsiz saralıb, solub
Həsrətdən gözləri qan ilə dolub.
İstərdim əlində bir dəsmal olub,
Axan göz yaşını silə biləydim.

Zülmət gecələrə nur saça-saça,
Sən olan mənzilə yol aç-aça,
Son qoyub hicrana mən, uça-uça,
Quş olub yanına gələ biləydim.

Qəlbimdən qüssəni, nisgili atıb,
Sənə qovuşaraq murada çatıb,
Sevgimi ən şirin duyğuya qatıb,
Bir gün mən ürəkdən gülə biləydim.

Sözümü, sirrimi deyərdim sənə,
İnamlı ümidlər verərdin mənə.
Arzumdur, qayıdıb yenə dünənə,
Səninlə dərdimi bölə biləydim.

Samirə, həyatın oldu qəm, kədər,
Yardan ayrı düşmək ölümdən betər.
Kaş ki, son nəfəsi verməyib hədə,
Sənin qollarında ölə biləydim.

